

Trafikutskottets betänkande

1978/79: 12

med anledning av propositionen 1978/79: 100 såvitt avser utgifterna på kapitalbudgeten för budgetåret 1979/80 inom kommunikationsdepartementets verksamhetsområde jämte motioner

1. **Investeringsplan för kommunikationsverken m. m.** Regeringen lämnar i propositionen 1978/79: 100, bilaga 9 (kommunikationsdepartementet, s. 168—172) en sammanfattande redogörelse för kommunikationsverkens investeringar under budgetåren 1977/78—1979/80 avseende postverkets, televerkets (exkl. rundradio), statens järnvägars och luftfartsverkets fonder samt statens vägverks förrådsfond och sjöfartsverkets fond. I samband därmed redovisas även investeringarna i övrigt såvitt avser kommunikationsdepartementets del av kapitalbudgeten.

Omfattningen av den för budgetåret 1979/80 förordade *investeringsverksamheten* framgår av följande sammanställning. Som jämförelse har i denna även upptagits beloppen för den hösten 1978 beräknade förbrukningen under innevarande budgetår.

Av sammanställningen framgår också storleken av de för investeringarnas genomförande erforderliga anslagen. Dessa har beräknats så att de jämte behållningarna från budgetåret 1978/79 täcker den förutsatta medelsförbrukningen och därutöver ger en marginal om ca 10 % för att möjliggöra ökade investeringsramar om det skulle påkallas av konjunkturmässiga eller andra skäl. Siffrorna anges i milj. kr.

	1978/79	1978/79	1979/80	1979/80	1979/80
	Hösten 1978 beräknad förbrukning	Beräknad behållning 1979-07-01	Verkens investeringsförslag	Föredragandens beräkning av investeringarna	Förordade anslag
Postverket	129,1	31,9	143,8	128,8	109,7
Televerket, exkl. rundradio	1 077,3	99,9	11 003,6	21 180,0	1 198,1
Statens järnvägar	765,5	48,0	1 020,0	3735,2	3761,7
Luftfartsverket	158,3	51,9	109,9	107,6	66,8
Statens vägverk	154,4	18,8	140,5	96,0	90,6
Sjöfartsverket	50,5	-9,4	100,3	38,9	42,7
	2 335,1	241,1	2 518,1	2 286,5	2 269,6

¹ Exkl. investeringar i lokallinjenät.

² Inkl. investeringar i lokallinjenät.

³ SJ:s investeringsverksamhet budgetåret 1979/80 kommer att behandlas i den trafikpolitiska propositionen i vår. I avvaktan härpå upptas en i förhållande till förslagen i prop. 1977/78: 100 oförändrad medelsförbrukning.

De förordade *anslagen* för nästa budgetår uppgår till 2 269,6 milj. kr. Medräknas även övriga anslag under kommunikationsdepartementets del av kapitalbudgeten, dvs. *anslagen* under statens utlåningsfonder och fonden för låneunderstöd, blir totalsumman för budgetåret 1979/80 enligt propositionen 2 299 601 000 kr. att jämföras med i statsbudgeten för budgetåret 1978/79 för motsvarande ändamål upptagna 2 152 101 000 kr.

Utskottet

Enligt den i propositionen 1977/78: 100 framlagda planen för investeringarna inom kommunikationsverkens fonder beräknades den totala medelsförbrukningen — exkl. rundradioanläggningar — under innevarande budgetår uppgå till 2 119,7 milj. kr. Av en i den nu förevarande propositionen lämnad redogörelse framgår att genom beslut av regering och riksdag investeringsramarna höjts i främst sysselsättningsfrämjande syfte. Den totala investeringsomslutningen för budgetåret 1978/79 beräknas därmed uppgå till 2 335,1 milj. kr.

Vad i propositionen i här berörda del anförts har inte gett utskottet anledning till erinran. För att den förutsatta medelsförbrukningen skall kunna uppnås erfordras dock viss ytterligare medelsanvisning å tilläggsbudget under sjöfartsverkets fond. Enligt vad utskottet erfarit avses förslag härom från regeringens sida framläggas senare i vår.

I sina framställningar om anslag för nästa budgetår har verksstyrelserna räknat med en *medelsförbrukning* om sammanlagt 2 518,1 milj. kr. Föredragande statsrådet har emellertid funnit densamma böra begränsas till 2 286,5 milj. kr. Detta innebär dock en ökning med 166,8 milj. kr. jämfört med beräkningarna i 1978 års budgetproposition av medelsförbrukningen för motsvarande ändamål under innevarande budgetår. Investeringarna under statens järnvägars fond har härvid i avvaktan på den kommande propositionen om trafikpolitiken upptagits med samma belopp som i 1978 års budgetproposition.

Anslagsbeloppen för de olika fonderna har beräknats så att de jämte förutsatta behållningar från innevarande budgetår skall täcka den förordade medelsförbrukningen och därutöver ge en marginal om ca 10 % för att möjliggöra en av konjunkturmässiga eller andra skäl påkallad ökning av medelsförbrukningen. Den därvid beräknade anslagsreserven uppgår till ca 224 milj. kr.

Till närmare belysning av de framlagda förslagen har föredraganden i den inledande översikt som återfinns i budgetpropositionen i denna del lämnat en sammanfattande redogörelse för investeringsbehoven inom de olika verken och i korthet berört investeringarnas inriktning för nästa budgetår.

Till frågorna om investeringsverksamhetens omfattning för de skilda verken under budgetåret 1979/80 och storleken av de anslag som erfordras för investeringarnas genomförande återkommer utskottet under resp. punkter i det följande. I samband härmed kommer utskottet även att redovisa sina ställningstaganden till vissa motionsledes framställda förslag eller yrkanden. Vad beträffar investeringsram och anslagsbelopp m. m. för statens järnvägars del återkommer utskottet här till senare vid sin prövning av förslagen i den aviserade trafikpolitiska propositionen.

Utskottet hemställer

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om investeringsplan för kommunikationsverken m. m.

STATENS AFFÄRSVERKSFONDER

Postverket

2. **Postverkets anslagsbehov.** Regeringen har (s. 173—184) föreslagit riksdagen att till Posthus m. m. för budgetåret 1979/80 anvisa ett investeringsanslag av 109 700 000 kr.

Motionerna

I motionen 1978/79: 379 av Rune Torwald och Gunnar Björk i Gävle (båda c) hemställs att riksdagen hos regeringen begär att ett förslag till organisation, baserat på sju regioner med bibehållande av nuvarande regionförvaltningsorter, föreläggs nästkommande riksmöte.

I motionen 1978/79: 1431 av Rune Ångström och Göte Pettersson (båda fp) hemställs att riksdagen hos regeringen anhåller om förslag till förbättrad postservice i glesbygder där daglig postbefordran skall vara målsättningen.

Utskottet

Ramen för postverkets investeringar under innevarande budgetår beräknades i prop. 1977/78: 100 till 129,1 milj. kr. Någon ändring häri föreslås inte i den nu förevarande propositionen.

Den av postverket för nästa budgetår förutsatta investeringsramen om 143,8 milj. kr. har av föredraganden ansetts böra begränsas till 128,8 milj. kr. Med ianspråktagande av tillgängliga reservationsmedel samt under de i propositionen i övrigt angivna förutsättningarna krävs för investeringarnas genomförande en medelsanvisning om 109,7 milj. kr.

De föreslagna investeringarna avser främst arbeten för postgirohuset i Stockholm och postterminalen Göteborg Ban. De omfattar vidare arbeten med terminalerna i Nässjö, Trollhättan och Örebro samt posthusen i Uddevalla och Vetlanda. I ramen inryms dessutom kostnader för projektering av en postterminalbyggnad inom SJ:s banområde i Tomtebodas samt inköp av tomter för nybyggnad av postterminaler i Jönköping och Kalmar. Enligt föredraganden får beslut om igångsättningen av byggnadsarbetena för de båda sistnämnda avvaktas. Arbetsmiljön på de båda platserna har emellertid konstaterats vara ytterst otillfredsställande. Utskottet finner det därför angeläget att arbetena snarast kommer till stånd.

Slutligen ingår i ramen bl. a. vissa medel för diligensrörelsen, varigenom möjliggörs en fortsatt anskaffning av bussar som ersätter äldre fordon.

I propositionen erinras om att verket under de två senaste räkenskapsåren kunnat göra avsättningar till sin konsolideringsfond. Mot bakgrund härav bedömer verket att man med utnyttjande av dessa medel skall kunna behålla brevpportot på den nivå som gällt sedan februari 1978 in på år 1980. Detta är enligt propositionen främst en följd av att personalkostnaderna under de senaste avtalsrörelserna stigit i en lägre takt än som skett de närmaste åren dessförinnan.

Utskottet har för sin del funnit sig kunna godta den förordade ramen för postverkets *medelsförbrukning* under nästa budgetår. Den föreslagna fördelningen av investeringarna på skilda utgiftsändamål liksom anslagsberäkningen tillstyrks också.

Vad föredraganden under förevarande punkt i övrigt anfört har ej gett utskottet anledning till erinran.

I motionen 1978/79: 379 hemställs att riksdagen hos regeringen begär att ett förslag till *organisation* för postverket, baserat på sju regioner med bibehållande av nuvarande regionförvaltningsorter, föreläggs nästkommande riksmöte.

Såsom motionärerna därvid erinrat om fattade riksdagen år 1976 (prop. 1975/76: 167, TU 1975/76: 26, rskr 1975/76: 365) beslut om en ändrad organisation av postverket. Genom den nya organisationen skulle enligt propositionen bl. a. förutsättningar skapas för ökade insatser på marknads- och serviceområdena. Resurser skulle byggas upp för att tillvarata den tekniska utvecklingen i syfte att effektivisera postverkets sorterings-, transport- och distributionsfunktioner samt kassaorganisation.

De övergripande planeringsfunktionerna skulle vidare förstärkas. En väsentligt utökad delegering av ansvar och befogenheter från central till regional och lokal nivå åsyftades. Centralförvaltningens operativa roll skulle tonas ner i den nya organisationen och den regionala förvalt-

ningen få en ny roll. Den skulle få utvidgade befogenheter och överta en stor del av de operativa lednings- och styrningsfunktionerna. En stor mängd operativa beslut kommer vidare att kunna delegeras till den lokala nivån inom ramen för ett självständigt ansvar. Den lokala förvaltningen skulle härigenom få ansvar för att tilldelade produktionsresurser används med sikte på största möjliga produktionsvolym. Den decentralisering till främst lokal nivå som organisationen skulle innebära beräknades enligt uppgift kunna medföra en minskning av personalen i centraladministrationen och den regionala förvaltningen med minst 15 resp. 30 procent.

Vad beträffar den regionala indelningen hade postverket föreslagit sju regioner, varvid den tidigare Gävleregionen skulle bibehållas under en femårig avvecklingsperiod och en ny Örebroregion tillkomma. I propositionen godtogs förslaget med den ändringen att Gävleregionen t. v. skulle bibehållas. Trafikutskottet fann för sin del nämnda region böra permanentas och godtog i övrigt det framlagda förslaget. Riksdagen beslutade också i enlighet härmed.

Motionärerna anser nu att den av dem tidigare påtalade utvecklingen mot "toppstyrning" inte brutits genom den ändrade organisationen. Den decentralisering till regional och lokal nivå som avsetts ske har sålunda inte kommit till stånd. Under hänvisning härtill samt till att den åttonde regionen — med regionförvaltningen förlagd till Örebro — ännu inte inrättats anses förslag snarast böra föreläggas riksdagen om en organisationsändring enligt motionärernas förslag.

Utskottet vill med anledning härav erinra om att den nuvarande regionindelningen tillkommit efter en ingående prövning från riksdagens sida. Att organisationen ännu inte helt kunnat genomföras kan enligt utskottets mening inte utgöra tillräckligt skäl för att nu begära en ändring av densamma. Den avsedda decentraliseringen beräknas f. ö. alltså jämt enligt vad utskottet erfarit komma till stånd.

I samband med utskottets behandling av organisationsfrågan framhölls bl. a. att behov givtvis kunde aktualiseras av smärre justeringar av förordade regiongränser m. m. Det borde sålunda enligt utskottets uppfattning få ankomma på regeringen att i samråd med postverket vidta ändringar av sådant slag samt att medge den ytterligare delegering av arbetsuppgifter från centralförvaltningen till de regionala förvaltningarna som kunde befinnas påkallad. Om postverket i sådant sammanhang eller eljest skulle finna en ändring av indelningen i övrigt påkallad finner utskottet det naturligt att frågan härom prövas av regeringen och i förekommande fall underställs riksdagens prövning.

Med hänvisning till det anförda avstyrks motionen.

I motionen 1978/79: 1431 yrkas att riksdagen hos regeringen hemställer om förslag till förbättrad *postservice* i glesbygder, varvid daglig postbefordran skall vara målsättningen.

Utskottet har under en lång rad av år haft att ta ställning till frågor av det slag som aktualiseras i motionen. Såsom därvid senast i TU 1977/78: 12 framhållits har sedan länge en omfattande verksamhet pågått inom postverket i syfte att, enligt de av statsmakterna godtagna riktlinjerna för verkets verksamhet, förbättra och rationalisera dess service gentemot allmänheten. I budgetpropositionen erinras också om den strävan postverket alltsedan 1950-talet haft att anpassa sin betjäningskapacitet till de strukturella förändringar som samhället genomgått under dessa år. Denna anpassning har bl. a. tagit sig uttryck i att små postkontor med lågt utnyttjande på landsbygden har kunnat ersättas med motoriserad lantbrevbäring. För många postkunder — inte minst bland äldre, rörelsehindrade samt icke bilburna kunder — har övergången till sådana rullande postanordningar också inneburit serviceförbättringar. Dessa förbättringar är inte enbart av postal natur. Postverket bedriver nämligen sedan flera år ett samarbete med de kommunala myndigheterna som utmynnar i att lantbrevbärarna förmedlar social service av olika slag samt i vissa fall handhar varudistribution.

Vidare omnämns i propositionen de avsevärda förbättringar som skett vad gäller postväskservicen och som bl. a. innebär ett bättre skydd för brevhemligheten och snabbare värdeförmedling.

Enligt anvisningarna för den regionala trafikplaneringen, som i första hand avsåg resor och transporter mellan olika kommuner i ett län, skulle också i samband med att stomlinjenätet för persontrafiken utformas, samordning ske med bl. a. regionala posttransporter. Så har också skett i de regionala trafikplaner som länsstyrelserna utarbetat. Detta gäller inte minst Norrbottens län. Vissa fortsatta förbättringar i de av motionärerna angivna förhållandena synes härigenom kunna uppnås.

Skälig hänsyn måste enligt utskottets uppfattning i förekommande fall tas till lokala önskemål om postverksamhetens organisation. Utskottet finner det därför nu såsom tidigare vara i hög grad angeläget att förbättringar i postverkets service inom landsbygds- och glesbygdsområdena i den riktning motionärerna angivit kommer till stånd även om detta medför kostnadsökningar för verkets del. I enlighet härmed förutsätter utskottet också alltjämt att verket, bl. a. i samband med den fortlöpande översynen av organisations- och servicefrågor m. m. med avseende på den regionala och lokala verksamheten, beaktar behovet härav samt vidtar erforderliga åtgärder i angivet syfte. Vid handläggningen bör största möjliga hänsyn tas till synpunkter från vederbörande regionala och lokala myndigheter och andra intressenter.

Någon särskild åtgärd från riksdagens sida med anledning av motionärernas yrkande finner utskottet under hänvisning till det anförda ej erforderlig.

Utskottet hemställer
att riksdagen

1. till *Posthus m. m.* för budgetåret 1979/80 anvisar ett investeringsanslag av 109 700 000 kr.,
2. avslår motionen 1978/79: 379 om förslag till ändrad regionindelning för postverket,
3. lämnar motionen 1978/79: 1431 om postservice i glesbygder utan åtgärd.

Televerket

3. **Televerkets anslagsbehov.** Regeringen har (s. 185—205) föreslagit riksdagen att till Teleanläggningar m. m. för budgetåret 1979/80 anvisa ett investeringsanslag av 1 198 100 000 kr.

Motionerna

I motionen 1978/79: 959 av Sven Mellqvist m. fl. (s) hemställs att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om att säkerställa televerkets investeringsprogram för telefonrörelsen.

I motionen 1978/79: 1408 av Kurt Hugosson och Karl-Erik Svartberg (båda s) hemställs att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna vad som i motionen anförts om televerkets verksamhet.

I motionen 1978/79: 1422 av Eric Rejdnell och Margot Håkansson (båda fp) hemställs att riksdagen uttalar önskvärdheten av åtgärder i syfte att underlätta för synskadade att använda knappvalsapparater.

I motionen 1978/79: 1938 av Lilly Bergander m. fl. (s) hemställs att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts angående televerkets produktionsinriktning med hänsyn till sysselsättningsläget på Södertörn.

Utskottet

Ramen för televerkets investeringar under innevarande budgetår beräknades ursprungligen till 970,3 milj. kr. Höjning av densamma med sammanlagt 47 milj. kr. har sedermera skett genom beslut av regeringen under april och november 1978. Genom regeringsbeslut i juni och september 1978 har vidare investeringsramen i sysselsättningsfrämjande syfte höjts med ytterligare 60 milj. kr., och den uppgår därmed till 1 077,3 milj. kr.

Av propositionen framgår att televerkets rörelseresultat förbättrades något under budgetåret 1977/78. Resultatnivån blev emellertid, trots att

avgiftshöjningar genomfördes kring årsskiftet 1977-1978, inte helt tillfredsställande. Resultatprognoserna för budgetåret 1978/79 visar enligt propositionen att intäktsförstärkningar är nödvändiga även under detta budgetår. Regeringen har därför beslutat om höjning av abonnemangsavgifterna för huvudledning med 15 kr. per kvartal fr. o. m. den 1 april 1979.

För nästa budgetår har televerket i sin anslagsframställning föreslagit en medelsförbrukning av 1 003,6 milj. kr. Därutöver har verket föreslagit att investeringar i lokallinjenät, 339 milj. kr., skall finansieras genom anläggningsbidrag, dvs. på samma sätt som gäller för abonnentanläggningar. Föredraganden har dock funnit att investeringsramen bör begränsas till 1 180 milj. kr. I detta belopp ingår investeringar i lokallinjenät.

Med ianspråktagande av tillgängliga reservationsmedel samt under de i propositionen i övrigt angivna förutsättningarna krävs för investeringarnas genomförande en medelsanvisning av 1 198,1 milj. kr. Till följd av avskrivningsmedlens storlek beräknas investeringarna till övervägande del kunna finansieras med dessa medel. Kapitaltillskottet från statsbudgeten beräknas komma att uppgå till ca 68 milj. kr.

Vid sin bedömning av investeringsbehovet har föredraganden bl. a. utgått från att verket måste tilldelas medel som möjliggör fortsatta investeringar i rationaliseringssyfte. Dessa krävs enligt propositionen för att så långt möjligt möta de ökande driftkostnaderna. Åtgärder som nämns är moderniseringen av telefon- och telexnäten genom införande av ny elektronisk teknik och datorstyrning. Den nya tekniken medger också att abonnenterna kan erbjudas en rad nya funktioner och tjänster.

I fråga om telefonrörelsen har medel beräknats så att televerkets planer för utbyggnad och modernisering av telenätet i allt väsentligt kan följas. Investeringsramen är vidare beräknad med hänsyn till behovet av en andra antenn vid den nordiska jordstationen för telesatellittrafik i Tanum i Bohuslän. När det gäller investeringar i lokallinjenät förklarar sig föredraganden inte vara beredd att låta dessa finansieras vid sidan av statsbudgeten. Den föreslagna investeringsramen omfattar således även dessa investeringar. För telexnätets del framhålls att investeringsramen bl. a. bör kunna medge att landets andra helektroniska telexstation tas i drift under år 1979. Medel har vidare beräknats för en fortsatt utbyggnad av det allmänna datanät som riksdagen år 1976 beslutat om. De medel som beräknats för rörelsegrenen kommersiell radio innebär att övergången till ett automatiskt mobiltelefonssystem (NMT) kan påbörjas. Utformningen av NMT-tjänsten sker i nordiskt samarbete och tjänsten beräknas kunna införas under budgetåret 1981/82.

Televerket har begärt 184,4 milj. kr. för igångsättande av nya projekt inom objektsgruppen fastigheter och byggnader. Föredraganden har inte ansett sig kunna tillstyrka att hela byggnadsprogrammet läggs till grund

för televerkets investeringsplanering för det kommande budgetåret och har därför förordat att programmet till viss del senareläggs till följande budgetår. Det framhålls emellertid såsom angeläget att, liksom hittills, objekt utöver ordinarie byggnadsprogram kan igångsättas med kort varsel om så skulle visa sig erforderligt av sysselsättningskäl. Vidare beräknas vissa medel för investeringar i försvarsberedskap.

Föreslagna investeringar för utlandssändningar innebär bl. a. att arbetena med ett nytt effektivt s. k. gardinantennsystem vid Hörbystationen kan fortsätta. Åtgärderna beräknas medföra förbättrad mottagning av Sveriges Radios utlandsprogram främst i svårnådda mottagningsområden som Nordamerika och östra Asien.

Med anledning av regeringens förslag begärs i motionen 1978/79: 959 att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om att säkerställa televerkets investeringsprogram för *telefonrörelsen*. Ställningstagandet i budgetpropositionen till televerkets anslagsframställning ger enligt motionärerna intryck av ett allvarligt ingrepp i verkets investeringsprogram. Enligt uppgift skulle sålunda de föreslagna anslagen leda till en reducering av verkets planerade investeringar i telefonrörelsen med ca 80 milj. kr. Denna reducering skulle i sin tur leda till en sysselsättningsminskning på ca 125 man under ett år och indirekt även drabba den interna leverantören Teli.

Vad beträffar televerkets förslag om att investeringar i lokallinjenät skall få finansieras genom anläggningsbidrag har enligt vad utskottet erfarit frågan härom bedömts vara av sådan natur att den bör ytterligare övervägas inom regeringens kansli. Utskottet förutsätter att resultatet härav redovisas i nästkommande budgetproposition.

Utskottet vill f. ö. i denna del hänvisa till föredragandens uttalande att i fråga om telefonrörelsen medel beräknats så att televerkets planer för utbyggnad och modernisering av telenätet i allt väsentligt kan hållas. Detta anges också innebära att föreliggande sysselsättningsplaner för Teli/Tefab kan uppfyllas.

I likhet med motionärerna finner också utskottet det viktigt att tele-distributionen även framdeles sker i statlig regi och att televerket därför får goda möjligheter att delta aktivt i utveckling och marknadsföring på detta område. Uttalandena i budgetpropositionen torde inte heller ge fog för uppfattningen att någon ändrad inställning från regeringens sida härvidlag skulle föreligga.

Utskottet vill understryka vikten av att det investeringsprogram som förutsatts i propositionen verkligen kan komma till stånd och vill i sammanhanget erinra om de möjligheter som föreligger för regeringen att — därest av konjunkturmässiga eller andra skäl så påkallas — utnyttja den marginal utöver investeringsramen som beräknats jämväl för televerkets del.

Under hänvisning till det anförda finner utskottet någon särskild

framställning i ämnet från riksdagens sida ej påkallad och avstyrker därför motionen i fråga.

Av samma skäl avstyrker utskottet yrkandet i motionen 1978/79: 1938, vari begärs att riksdagen som sin mening skall ge regeringen till känna vad motionärerna anfört angående televerkets produktionsinriktning med hänsyn till sysselsättningsläget vid främst *Teli* i Nynäshamn.

Med beaktande bl. a. av det förut anförda har utskottet vid sin prövning av investeringsfrågorna funnit sig kunna godta att den ordinarie medelsförbrukningen begränsas till förut angivna 1180 milj. kr. Utskottet tillstyrker också den föreslagna fördelningen på skilda investeringsändamål samt anslagsberäkningen. Vad föredraganden i övrigt anfört beträffande bl. a. *behovet* av en konsolideringsfond inom verket har inte gett utskottet anledning till erinran.

I motionen 1978/79: 1408 begärs att riksdagen som sin mening skall ge regeringen till känna vad motionärerna anfört rörande försäljning av *annonser i telefonkatalogen*, m. m.

Motionärerna har därvid erinrat om att televerket sommaren 1978 träffade avtal med det multinationella företaget ITT om att ett svenskt dotterföretag skulle bildas och överta annonsförsäljningen för telefonkatalogerna. Stark kritik från olika håll riktades enligt motionärerna mot den upphandling som föregick avtalet. En stor oro bland de teleanställda och bland personal hos svenska företag som är engagerade i televerkets administrativa verksamhet finns vidare att även andra uppgifter skall överföras till det svenska ITT-företag som nu fått hand om annonsförsäljningen. Det förklaras i motionen av bl. a. säkerhetsskäl inte vara lämpligt att ett multinationellt företag i en eventuell krissituation handhar viktiga administrativa funktioner för det svenska televerket. Motionärerna anser därför att riksdagen i anslutning till behandlingen av regeringens förslag till investeringsbudget för televerket ger uttryck för den uppfattning som redovisas i motionen samt begär att regeringen vidtar erforderliga åtgärder.

Av ett i riksdagen den 27 oktober 1978 av kommunikationsministern lämnat svar på en fråga i ärendet framgår att regeringen den 20 oktober samma år fattade beslut med anledning av skrivelser om ackquisition av annonser till telefonkatalogen. De anställdas organisationer och även enskilda hade nämligen vänt sig till regeringen för att få beslutet upphävt. Kommunikationsdepartementet skickade skrivelserna på remiss till bl. a. riksrevisionsverket, som yttrat sig i ärendet. Riksrevisionsverket konstaterade vissa formella brister i behandlingen av upphandlingsärendet, men hade inte funnit att resultatet strider mot de grundläggande krav på affärsmässighet och objektivitet som upphandlingskungörelsen ställer.

Regeringen hade i sitt beslut konstaterat att enligt upphandlingskun-

görelsen talan inte får föras mot beslut i upphandlingsärende. Vidare hade regeringen i sitt beslut konstaterat att den paragraf i förordningen med instruktion för televerket, som reglerar när televerket är skyldigt att underställa regeringen ett upphandlingsärende, gäller avtal med utländska myndigheter och företag som behövs för teleförelserna med utlandet. Det av verket träffade avtalet hade inte sådan karaktär. Slutligen hade regeringen också konstaterat att sådana förhållanden som behandlas i anvisningarna till 1 § upphandlingskungörelsen om de fall då ett upphandlingsärende kan komma att ställas under regeringens prövning inte förelåg i detta upphandlingsärende. Regeringen hade därför lämnat skrivelserna utan åtgärd.

Gällande avtal ger televerket möjlighet att efter avtalsperiodens slut överta verksamheten. Något överförande av administrativa uppgifter torde f. ö. inte vara aktuellt.

Under hänvisning till det anförda och då enligt utskottets uppfattning motionärernas farhågor med anledning av det träffade avtalet och de eventuella följderna härav även i övrigt synes obefogade torde någon framställning i ämnet från riksdagens sida ej vara påkallad. Motionen avstyrks därför.

I motionen 1978/79: 1422 begärs ett uttalande från riksdagens sida om åtgärder för att underlätta för *synskadade* att använda knappvalsapparater.

Såsom av propositionen framgår kommer knappvalsapparater att redan under våren 1979 bli tillgängliga på marknaden. Den tekniska utformningen av apparaterna med hänsyn till synskadades och andras behov torde närmast vara en fråga för televerket som har att svara för produktutformningen. Utskottet anser sig också kunna förutsätta att verket uppmärksamt följer utvecklingen på området och i samråd med vederbörande intressenter verksamt bidrar till en lämplig lösning av eventuellt föreliggande tekniska problem. I samband härmed torde även kostnadssidan få prövas. Någon framställning i ämnet från riksdagens sida synes i vart fall ej f. n. erforderlig, varför motionen avstyrks.

Utskottet hemställer
att riksdagen

1. till *Teleanläggningar m. m.* för budgetåret 1979/80 anvisar ett investeringsanslag av 1 198 100 000 kr.,
2. lämnar motionen 1978/79: 959 om televerkets investeringsprogram för telefonrörelsen utan åtgärd,
3. avslår motionen 1978/79: 1938 om televerkets produktionsinriktning,
4. avslår motionen 1978/79: 1408 om annonser i telefonkatalogen m. m.,
5. avslår motionen 1978/79: 1422 om knappvalsapparater för synskadade.

Luftfartsverket

4. **Luftfartsverkets anslagsbehov.** Regeringen har (s. 217—233) föreslagit riksdagen att till Flygplatser m. m. för budgetåret 1979/80 anvisa ett investeringsanslag av 66 800 000 kr.

Motionerna

I motionen 1978/79: 373 av Ulla Ekelund och Karl Erik Olsson (båda c) hemställs att riksdagen hos regeringen begär att den sittande utredningen angående civil flygförarutbildning får tilläggsdirektiv som tar hänsyn till i motionen framförda synpunkter.

I motionen 1978/79: 953 av Gusti Gustavsson m. fl. (s) hemställs att riksdagen beslutar att hos regeringen anhålla om åtgärder som syftar till likvärdiga konkurrensvillkor för flygplatserna Sturup och Ängelholm-Helsingborg.

I motionen 1978/79: 967 av Lars Schött m. fl. (m, s, c) hemställs

1. att riksdagen uttalar att den definitiva upprustningen av Kalmar flygplats bör komma till stånd i omedelbar anslutning till flygflottiljens avveckling den 1 oktober 1979,

2. att riksdagen uttalar att regeringen snarast bör ta ställning till valet av vilken bana som skall bibehållas,

3. att riksdagen under anslaget "Flygplatser m. m." uppför en delpost för påbörjande av upprustning av Kalmar flygplats uppgående till 15 milj. kr.

I motionen 1978/79: 1616 av Georg Danell m. fl. (m) yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkandet 1), att riksdagen hemställer att regeringen vidtar sådana åtgärder att flygterminalfrågan i Stockholm löses.

Utskottet

Luftfartsverkets investeringsram för innevarande budgetår beräknades i prop. 1977/78: 100 till 138,1 milj. kr. Investeringsramen har senare av sysselsättningskäl höjts till 138,4 milj. kr. Numera beräknas medelsförbrukningen uppgå till 158,3 milj. kr. Den ökade medelsförbrukningen beror huvudsakligen på förskjutningar i utbetalningarna mellan budgetåren 1977/78 och 1978/79.

För nästa budgetår har verket räknat med en total investeringsomslutning av 128,5 milj. kr. Efter avdrag för kommunernas andel av kostnaderna uppgår statens del av totala investeringsbeloppet till 109,9 milj. kr. Föredraganden har emellertid ansett att medelsförbrukningen bör begränsas till 107,6 milj. kr. Detta motsvarar den statliga andelen av en total investeringsvolym av 126 milj. kr.

I propositionen framhålls att den snabba trafiktillväxten och utvecklingen av flygmaterielen ställer krav på en fortlöpande upprustning av flygplatserna såsom komplettering av byggnader, landningsbanor, uppställningsplatser och säkerhetsanordningar. De totala investeringsutgifterna för detta ändamål beräknas till 41,6 milj. kr.

Investeringar i tele- och metecoutrustning, en route, tas upp med 54,1 milj. kr. Den angivna ramen avses medge att ett antal radiofyrrar kan ersättas, kompletteras eller flyttas. Vidare kan planeras en ny telecentral, som leder till rationalisering av förmedlingen av flygtrafik-tjänstens teleprintermeddelanden.

För vissa avslutande arbeten på Arlanda nya stationsområde och på Göteborg-Landvetter flygplats beräknas 7,4 milj. kr., varav 4,6 milj. kr. utgör statens andel. Slutligen beräknas medel för bl. a. fordon, maskiner och utrustning samt för vissa byggnader.

Med anledning av regeringens förslag hemställs i motionen 1978/79: 967 att riksdagen uttalar att den definitiva upprustningen av *Kalmar flygplats* bör utföras i omedelbar anslutning till flygflottiljens avveckling den 1 oktober 1979 och att regeringen snarast bör ta ställning till valet av vilken bana som skall bibehållas. Vidare hemställs att riksdagen under anslaget Flygplatser m. m. beräknar ett i förhållande till regeringens förslag med 15 milj. kr. höjt investeringsanslag. Detta belopp skulle användas för påbörjande av upprustning av Kalmar flygplats. I motionen framhålls bl. a. att frågan om Kalmar flygplats hänger samman med flygflottiljens avveckling. Frågan måste därför enligt motionen betraktas som ett särfall och inte prövas tillsammans med övriga flygplatsfrågor inom ramen för lufttransportutredningen.

I propositionen omtalas att regeringen den 25 maj 1978 uppdragit åt luftfartsverket att i samråd med chefen för flygvapnet och Kalmar kommun vidta behövliga övergångsåtgärder för bedrivande av civil flygtrafik på Kalmar flygplats intill beslut fattats med anledning av förslag av lufttransportutredningen. Vidare framgår av ett av kommunikationsministern nyligen avgivet interpellationssvar att inom luftfartsverket utarbetas även en dispositionsplan för ett långsiktigt användande av flygplatsen. Arbetet med dispositionsplanen, som sker i samarbete med bl. a. kommunen, beräknas komma att avslutas inom den allra närmaste tiden. Detta innebär att kommunen inom kort kan erhålla besked om banvalet. Kommunikationsministern förklarade sig vidare vara beredd att snabbt pröva de förslag till medelsanvisning som kan komma från luftfartsverket med anledning av regeringens uppdrag. Slutligen upplystes att lufttransportutredningen enligt den uppgift kommunikationsministern fått kommer att vara färdig under innevarande år.

Även utskottet finner det angeläget att frågan om användandet av Kalmar flygplats får en snar lösning. Under hänvisning till vad kom-

munikationsministern uppgivit om tidsplanerna för pågående utredningsarbete synes emellertid någon åtgärd från riksdagens sida med anledning av yrkandena 1 och 2 i den ifrågavarande motionen f. n. ej vara erforderlig. Vad härcfter angår yrkandet 3 om ett höjt anslag för påbörjande av upprustning av Kalmar flygplats anser utskottet att frågan om medelsanvisning bör anstå till dess användandet av flygplatsen närmare utretts.

Utskottet har för sin del och med beaktande av vad ovan anförts funnit sig böra godta regeringens förslag beträffande verkets investeringsram för nästa budgetår. I anslutning härtill må erinras om den marginal av tio procent som därvid beräknats för att möjliggöra sådana investeringar som påkallas av konjunkturmässiga eller andra skäl. Utskottet tillstyrker likaledes den föreslagna fördelningen på olika utgiftsändamål samt anslagsberäkningen. Med ianspråktagande av tillgängliga reservationsmedel samt under de i budgetpropositionen i övrigt angivna förutsättningarna krävs härför en medelsanvisning av 66,8 milj. kr.

I motionen 1978/79: 373 hemställs att riksdagen hos regeringen begär att utredningen angående *civil flygförarutbildning* får tilläggsdirektiv som tar hänsyn till de i motionen framförda synpunkterna om lokalisering av utbildningen. Härvid bör enligt motionärerna möjligheterna att låta F 5 i Ljunghbyhed ta hand om även den civila flygförarutbildningen undersökas.

Enligt regeringens bemyndigande den 29 juni 1978 tillkallade dåvarande kommunikationsministern en särskild utredare med uppdrag att utreda frågan om rekrytering och utbildning av flygförare till den civila luftfarten m. m. Utredningen har antagit namnet Pilotutbildningsutredningen. I direktiven till utredningen (Dir 1978: 55) har föredraganden framhållit att utredaren bör ta upp frågan om lämplig lokalisering av utbildningen. Därvid bör beaktas de resurser som frigörs vid nedläggning av flottiljer samt de lärarresurser m. m. som frigörs i samband med förändrad verksamhet vid flygvapnets utbildningsanstalter. Vidare bör enligt direktiven möjligheterna till militär och civil samordning av utbildningen prövas.

Utskottet vill med anledning av motionen erinra om att pilotutbildningsutredningen har fått i uppdrag att kartlägga den civila luftfartens behov av flygförare och att mot bakgrund därav överväga i vilka former detta behov lämpligen bör tillgodoses. Av det tidigare anförda torde vidare framgå att utredningen enligt direktiven har att beakta förhållanden av just det slag som berörs i motionen. Något behov av att ytterligare precisera direktiven på denna punkt kan inte anses föreligga. Utskottet avstyrker därför motionen i fråga.

I motionen 1978/79: 953 hemställs att riksdagen hos regeringen anhåller om åtgärder som syftar till likvärdiga konkurrensvillkor för flyg-

platserna Sturup och *Ängelholm-Helsingborg*. Motionärerna framhåller därvid att Ängelholm-Helsingborgs flygplats nyligen har byggts ut och att i samband därmed hänsyn tagits till en utökad chartertrafik. Genom att luftfartsverket erbjudit researrangörer ekonomiska fördelar om man förlägger sina charterresor till Sturup kommer emellertid enligt motionen Ängelholm-Helsingborgs flygplats att få svårt att hävda sig i konkurrensen gentemot Kastrup.

Kommunikationsministern har nyligen besvarat en i riksdagen framställd fråga i ämnet. Av svaret framgår att luftfartsverket medgivit kommersiellt motiverade rabatter på landnings- och passageraravgifter för att stimulera chartertrafiken på Sturups flygplats. Rabatterna har inneburit att antalet charterresenärer under de tre senaste åren har ökat med nästan 100 000. I svaret understryks att åtgärderna på Sturup endast syftar till att förbättra Sturups förutsättningar att konkurrera med Kastrup. Utbyggnaden av Ängelholms flygplats är enligt kommunikationsministern avsedd främst för inrikesflygets expansion. Antalet charterresenärer vid Ängelholms flygplats minskade under år 1978, från ca 3 300 passagerare under år 1977, till ca 1 100. Den trafikutvecklingen har enligt luftfartsverkets uppfattning inget samband med stimulansåtgärderna på Sturup. Enligt kommunikationsministerns mening är det framför allt andra faktorer än luftfartsverkets avgifter som är avgörande för valet av inrikesflygplats inom landet för charterflygningar. En sådan faktor är att researrangörerna strävar efter att koncentrera sin verksamhet till ett begränsat antal flygplatser. Vidare framhålls i svaret att den intäktsökning — mer än 10 milj. kr. — som stimulansåtgärderna på Sturup har medfört har kommit alla luftfartsverkets flygplatser till godo, bl. a. därigenom att höjningarna av luftfartsavgifterna har kunnat begränsas.

Med hänsyn till det anförda avstyrker utskottet den ifrågasvarande motionen.

I motionen 1978/79: 1616 hemställs att riksdagen anhåller att regeringen vidtar sådana åtgärder att *flygterminalfrågan* i Stockholm löses. Det framhålls i motionen att alla tillgängliga undersökningar tyder på att flygtrafiken till och från Stockholm kan förväntas öka. Flygbussarnas innerstadsterminal, som redan i dag är bristfällig, kommer om några år att vara helt otillräcklig. För att finna en lösning på terminalfrågan är det enligt motionen nödvändigt att statsmakterna tar initiativ till konkreta och åtgärdsorienterade överläggningar om bl. a. finansieringen och utformningen.

Frågan om trafikterminaler i Stockholms centrum har redan tidigare behandlats i riksdagen i samband med behandlingen av en motion om kommunikationerna mellan Stockholm och Arlanda. I det av riksdagen godkända betänkandet TU 1977/78: 3 (rskr 1977/78: 37) framhöll utskottet att till lösningen av nämnda kommunikationsfråga också hör

anläggande eller utbyggnad av ny terminal i Stockholm. Utskottet föreslog att frågorna härom ytterligare skulle utredas och övervägas. Arbetet härmed skulle — med hänsyn inte minst till behovet av en snar lösning av terminalfrågan — bedrivas skyndsamt. Regeringen har sedermera tillkallat en särskild utredare med uppdrag att ta upp överläggningar med Stockholms kommun och Stockholms läns landsting om flygplatsfrågan på lång sikt i Stockholmsregionen. I sammanhanget bör enligt direktiven (Dir 1978: 16) riksdagens förenämnda beslut om kommunikationerna mellan Stockholm och Arlanda, m. m. beaktas. Någon ytterligare framställning i ämnet synes under hänvisning härtill ej vara erforderlig, varför motionen i denna del avstyrks.

Utskottet hemställer

att riksdagen

1. med bifall till regeringens förslag och med avslag på motionen 1978/79: 967, yrkandet 3, till *Flygplatser m. m.* för budgetåret 1979/80 anvisar ett investeringsanslag av 66 800 000 kr.,
2. lämnar motionen 1978/79: 967, yrkandena 1 och 2, om upp-
rustning av Kalmar flygplats utan åtgärd,
3. avslår motionen 1978/79: 373 om civil flygförutbildning,
4. avslår motionen 1978/79: 953 om lika konkurrensvillkor för
flygplatserna Sturup och Ängelholm-Helsingborg,
5. avslår motionen 1978/79: 1616, yrkandet 1, om en ny flyg-
terminal i Stockholm m. m.

STATENS UTLÄNINGSFONDER

5. **Statens lånefond för den mindre skeppsfarten.** Utskottet tillstyrker regeringens förslag (s. 234) och hemställer

att riksdagen till *Statens lånefond för den mindre skeppsfarten* för budgetåret 1979/80 anvisar ett investeringsanslag av 1 000 kr.

FONDEN FÖR LÅNEUNDERSTÖD

6. **Garanti till Aktiebolaget Aerotransport för 1978/79.** Utskottet tillstyrker regeringens förslag (s. 235) och hemställer

att riksdagen till *Garanti till Aktiebolaget Aerotransport för 1978/79* för budgetåret 1979/80 anvisar ett investeringsanslag av 30 000 000 kr.

DIVERSE KAPITALFONDER

Statens vägverks förrådsfond

7. **Vägmaskiner m. m.** Regeringen har (s. 236—242) föreslagit riksdagen att

1. medge att statens vägverk lämnas de beställningsbemyndiganden gällande leveranser av vägmaskiner m. m. som har förordats i propositionen,

2. till Vägmaskiner m. m. för budgetåret 1979/80 anvisa ett investeringsanslag av 90 600 000 kr.

Utskottet

Föredraganden har för nästa budgetår tillstyrkt en medelsanvisning av 96 milj. kr. mot av verket föreslagna 136,5 milj. kr. Därvid erinras om att regeringen i februari 1978 beslutat tidigarelägga industribeställningar för nära 20 milj. kr. De tidigarelagda investeringarna innebär att en ny färja samt diverse fordon och maskiner har kunnat beställas. Regeringen har vidare i juni och augusti 1978 beslutat tidigarelägga investeringar för sammanlagt 37 milj. kr. innebärande att tolv vägstationer samt vissa färjevaktstugor kan om- eller nybyggas. Regeringen har därutöver i propositionen 1978/79: 49 om vissa varvsfrågor aviserat att tre bilfärjor kan tidigareläggas för vägverkets del och upphandlas vid svenska varv för sammanlagt drygt 20 milj. kr. Föredraganden framhåller att den nu förordade medelsanvisningen tillsammans med nämnda tidigareläggningar av investeringar innebär en investeringsnivå som överstiger vad verket hemställt om.

Medelstilldelningen möjliggör enligt propositionen en fortsatt uppbyggnad av vägverkets drifanläggningar genom om- och nybyggnader av vägstationer samt nödvändiga ersättningsanskaffningar och moderniseringar inom gruppen Motorfordon och vägmaskiner m. m. Medel har vidare beräknats för bl. a. verkets grustag och materielförråd.

Föredraganden anmäler i anslutning härtill att medelsanvisningen till vägmaskiner m. m. över kapitalbudgeten kommer att upphöra i samband med att budgetreformen genomförs budgetåret 1980/81, vilket förhållande utskottet med tillfredsställelse noterar.

Utskottet tillstyrker förslaget rörande investeringarna i förrådsfonden för budgetåret 1979/80. Vidare förordar utskottet att statens vägverk i enlighet med föredragandens förslag erhåller ett beställningsbemyndigande om högst 70 milj. kr. gällande leveranser av vägmaskiner m. m. under budgetåret 1982/83 samt att tidigare beviljade beställningsbemyndiganden kvarstår om högst 70 milj. kr. avseende leveranser under

budgetåren 1979/80, 1980/81 och 1981/82, alla belopp angivna i 1979/80 års beräknade prisnivå.

Utskottet hemställer

att riksdagen

1. medger att statens vägverk lämnas de beställningsbemyndiganden gällande leveranser av vägmaskiner m. m. som har förordats i propositionen,
2. till *Vägmaskiner m. m.* för budgetåret 1979/80 anvisar ett investeringsanslag av 90 600 000 kr.

Sjöfartsverkets fond

8. **Sjöfartsmateriel m. m.** Regeringen har (s. 243—247) föreslagit riksdagen att

1. medge att sjöfartsverket lämnas det beställningsbemyndigande gällande leveranser av sjöfartsmateriel som har förordats i propositionen,
2. till *Sjöfartsmateriel m. m.* för budgetåret 1979/80 anvisa ett investeringsanslag av 42 700 000 kr.

Utskottet

För investeringarna i sjöfartsverkets fond tillstyrker föredraganden för budgetåret 1979/80 en ram om 38,9 milj. kr. mot av verket beräknade 100,3 milj. kr. Den förordade investeringsramen innebär dock en ökning jämfört med innevarande budgetår enligt propositionen 1978/79: 100 med 1,9 milj. kr.

Verket har för objektgruppen Sjösäkerhet föreslagit en medelsförbrukning av 57,4 milj. kr. Föredraganden har emellertid funnit att investeringarna i denna del bör begränsas till 18,3 milj. kr. Medel beräknas därvid för nyanskaffning av lotsbåtar, varvid förutsätts att för varje ny lotsbåt minst en äldre lotsbåt med höga underhållskostnader utgår ur beståndet. För ombyggnad av fyror och en fortsatt automatisering av befintliga fyror beräknas ca 3,0 milj. kr.

Under objektgruppen Isbrytarfartyg beräknar föredraganden 2,4 milj. kr. mot av verket förordade 22,4 milj. kr. Föredraganden förklarar sig därvid inte vara beredd att ta upp medel för upprustning av äldre isbrytare. Upprustning av vissa isbrytarfartyg är föranledd av bl. a. krav på bättre bostads- och arbetsmiljö. Utskottet förutsätter att frågan härom följs med största uppmärksamhet. Frågan synes lämpligen kunna övervägas i samband med prövningen av de åtgärder för de svenska varven som betingas av arbetsmarknadsmässiga skäl.

För objektgruppen Sjökartläggning beräknas 17,0 milj. kr., varav 13,4 milj. kr. avser kostnader under budgetåret för det nya sjömät-

ningsfartyget. I den angivna totala medelsförbrukningen ingår slutligen medel för Farleder med 400 000 kr., för Södertälje kanal med 600 000 kr. och för utrustning för Sjöfartsinspektionen med 100 000 kr.

Utskottet tillstyrker med det anförda den förordade ramen om 38,9 milj. kr. samt anslagsberäkningen. Vidare tillstyrker utskottet att sjöfartsverket lämnas det av föredraganden begärda beställningsbemyndigandet.

Utskottet hemställer

att riksdagen

1. medger att sjöfartsverket lämnas det beställningsbemyndigande gällande leveranser av sjöfartsmateriel som har förordats i propositionen,
2. till *Sjöfartsmateriel m. m.* för budgetåret 1979/80 anvisar ett investeringsanslag av 42 700 000 kr.

Stockholm den 27 februari 1979

På trafikutskottets vägnar

SVEN MELLQVIST

Närvarande: Sven Mellqvist (s), Carl-Wilhelm Lothigius (m), Arne Persson (c), Essen Lindahl (s), Nils Hjorth (s), Rolf Sellgren (fp), Kurt Hugosson (s), Rune Torwald (c), Birger Rosqvist (s), Bertil Zachrisson (s), Erik Johansson i Hållsta (c), Olle Östrand (s), Wiggo Komstedt (m), Per Stjernström (c) och Georg Danell (m).

Reservationer

1. vid *punkten 2* (postverkets anslagsbehov) beträffande förslag till *organisation* för postverket av Rune Torwald (c) som anser att utskottet bort tillstyrka motionen 1978/79: 379 och att därför

dels det avsnitt i utskottets yttrande på s. 5 som börjar med "Utskottet vill" och slutar med "avstyrks motionen" bort ha följande lydelse:

Utskottet vill med anledning härav erinra om att den nuvarande regionindelningen tillkommit efter en kompromiss inom trafikutskottet. Kompromissen accepterades av riksdagen utan att de ekonomiska och övriga konsekvenserna av densamma hade klarlagts. Enligt vad utskottet under hand erfärit finns numera inom såväl postverkets ledning som regionala och lokala instanser stor tveksamhet inför att fullfölja riksdagens beslut, som kommer att medföra kraftigt ökade kostnader och personalinsatser på den regionala nivå, där postverket enligt de ursprungliga intentionerna ville reducera personalen med 30 procent och därmed även minska kostnaderna. Denna tveksamhet har

också lett till att exempelvis Värmland fortfarande administreras från Göteborgsregionen, något som värmlänningarna för övrigt uttryckte önskemål om vid 1976 års riksdagsbehandling av frågan.

Med hänvisning till det anförda finner utskottet övervägande skäl tala för bifall till motionen.

dels utskottets hemställan under 2 bort ha följande lydelse:

2. med bifall till motionen 1978/79: 379 hos regeringen begär att ett förslag till organisation för postverket, baserat på sju regioner med bibehållande av nuvarande regionförvaltningsorter, föreläggs nästkommande riksmöte,

2. vid *punkten 3* (televerkets anslagsbehov) beträffande *motiveringen* för utskottets hemställan under 4 av Sven Mellqvist, Essen Lindahl, Nils Hjorth, Kurt Hugosson, Birger Rosqvist, Bertil Zachrisson och Olle Östrand (samtliga s) som anser att

det avsnitt i utskottets yttrande om försäljning av *annonser i telefonkatalogen*, m. m. på s. 11 som börjar med "Gällande avtal" och slutar med "avstyrks därför" bort ersättas med text av följande lydelse:

Gällande avtal ger televerket möjlighet att efter avtalsperiodens slut överta verksamheten. Utskottet förutsätter att den möjligheten noga prövas.

Det finns emellertid såsom förut nämnts en stor oro bland de teleanställda och bland personal hos svenska företag som är engagerade i televerkets administrativa verksamhet att även andra uppgifter skall överföras till det svenska ITT-företag som nu fått hand om annonsförsäljningen. Det gäller bl. a. arbetsuppgifterna med sättning, bindning och tryckning av katalogerna, m. m.

Den typ av administrativa uppgifter som ITT i olika länder visat ett växande intresse för har också såväl säkerhetsmässiga som integritetsmässiga aspekter. Det kan sålunda av säkerhetsskäl inte vara lämpligt att ett multinationellt företag i en eventuell krissituation handhar viktiga administrativa funktioner för det svenska televerket. Utskottet vill därför starkt understryka vikten av att administrativa arbetsuppgifter inom telefonrörelsen sker i former som tillgodoser säkerhets- och integritetsskäl.

Under hänvisning till det anförda avstyrks motionen.